

**Koivulehdon päiväkodin
toimintakertomus 2021**

Koivulehdon päiväkoti on Muhoksen kunnan ylläpitämä varhaiskasvatus- ja esiopetusyksikkö. Päiväkodissamme järjestetään myös vuorohoitoa ja avointa varhaiskasvatusta. Kevätkaudella 2021 päiväkodissa toimi seitsemän lapsiryhmää: Vaahterat (3-5 v) 21 lasta, Pihlajat (5-6 v) 21 lasta, Koivut (6 v) 21 lasta, Männyt (5-6 v) 21 lasta, Kuuset (3-5 v) 21 lasta ja Katajat (1-3 v) 15 lasta sekä avoin varhaiskasvatus (2-5 v) 42 lasta neljässä ryhmässä.

Syyskaudella 2021 päiväkodille perustettiin uusi lapsiryhmä, Tuomet ja avoin varhaiskasvatus siirtyi toimimaan väliaikaisesti päiväkodin saliin. Päiväkodissa toimi lapsiryhmät: Pihlajat (5-6 v) 21 lasta, Koivut (6 v) 21 lasta, Vaahterat (4-5 v) 21 lasta, Männyt (5-6 v) 21 lasta, Kuuset (3-5 v) 21 lasta, Tuomet (4-5v) 14 lasta, Katajat (1-3 v) 13 lasta sekä avoin varhaiskasvatus (2-5 v) 36 lasta kolmessa ryhmässä.

Varhaiskasvatuspalveluissa esiopetusta järjestetään varhaiskasvatusta tarvitseville esioppilaille. Koivulehdon päiväkodissa esiopetukseen osallistui kevätkaudella 2021 43 esioppilasta ja syyskaudella 2021 54 esioppilasta yksivuotiseen esiopetukseen ja 20 esioppilasta kaksivuotiseen esiopetukseen. Muhoksen kunta tuli valituksi opetus- ja kulttuuriministeriön kokeiluun kaksivuotisesta esiopetuksesta tammikuussa 2021. Kokeilu kestää syksystä 2021 kevääseen 2024.

Koivulehdon päiväkodissa järjestetään vuorohoitoa eli iltaisin, öisin ja viikonloppuisin tapahtuvaa varhaiskasvatusta. Vuorohoidon lapset ovat jakautuneet päiväkotimme ryhmiin ikätason mukaisesti. Vuorohoitoa järjestetään klo 18.00–06.00 välillä ja viikonloppuisin Katajissa, jonka tilat on suunniteltu ympärivuorokautiseen varhaiskasvatukseen. Esioppilaat, jotka tarvitsevat lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta ja vuorohoitoa sijoittuvat Koivulehdon päiväkotiin. Päiväkodin lapsimäärä vaihteli vuoden aikana ryhmissä lapsen iän ja palveluntarpeen muutosten vuoksi.

Avoimessa varhaiskasvatuksessa toimi kevätkaudella neljä lapsiryhmää (Pajut, Poppelit, Saarnit ja Jalavat) sekä keskiviikkoisin avoin perhekerho. Kevätkaudella 2021 avoin perhekerho toimi opetushallituksen koronaohjeistuksen mukaan ulkona. Syyskaudella avoin varhaiskasvatus muutti toimimaan päiväkodin liikuntasaliin ja avoimessa varhaiskasvatuksessa toimi vain 3 lapsiryhmää (Pajut, Saarnit ja Jalavat). Työntekijöinä toimivat varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Lapsiryhmän koko oli 10–16 lasta ja ryhmät toimivat kaksi kertaa viikossa kolme tuntia kerrallaan. Avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä on ollut vuoden aikana kirjoilla 36-42 lasta ikätasot huomioiden. Toimintaa järjestettiin koulun työpäivien mukaisesti. Avoimet varhaiskasvatuspalvelut ovat osa kunnan varhaiskasvatusta ja toimintaan osallistuminen ei katkaise kotihoidon tukea. Avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä lapsi saa leikin ja liikunnan kokemuksia yhdessä toisten lasten kanssa. Toiminta tukee lapsen myönteistä minäkäsitystä, ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja sekä ajattelun kehittymistä.

Vuoden 2021 aikana päiväkoti toimi perhepäivähoidon varahoitopaikkana. Resurssina varahoidon järjestämiselle oli yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Hän toimi varahoitoresurssina päiväkodissa lapsiryhmien tarpeiden mukaisesti kevätkaudella ja syyskaudella Tuomien ryhmässä, mikä toimi perhepäivähoidon varahoitopaikkana. Päiväkoti on varahoitopaikka äkillisen varahoitotarpeen yllättäessä sekä suunnitellusti perhepäivähoidon varahoidon tarpeen mukaan.

Päiväkodin johtaja vastasi päiväkodin toiminnasta, avoimesta varhaiskasvatuksesta sekä vuorohoidon järjestämisestä. Päiväkodin henkilöstömitoitukseen kuuluu 26 työntekijää ja syyskaudella uuden ryhmän perustamisen vuoksi 28 työntekijää. Päiväkodin ryhmissä oli tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevia lapsia 19 %, tästä johtuen päiväkodin henkilökuntaan kuului myös määräaikaista ryhmäavustajaa kevätkaudella 5 ja lisäksi opetushallitukselta saadulla koronavastuksella yksi ryhmäavustaja 4h/päivä ja syyskaudella 5 ryhmäavustajaa. Lisäksi päiväkodissa työskenteli vuoden aikana kaksi kunnan työllistämää henkilöä määräaikaisessa työsopimussuhteessa. Päiväkodin henkilökunta vaihteli vuoden aikana 30–35 työntekijän välillä, joista vakituisia oli 26 työntekijää.

Koivulehdon päiväkodissa on jakelukeittiö. Keskuskeittiönä toimii Veturitien keskuskeittiö. Päiväkodin ruokahuollon- ja puhtaanapidon tehtävistä vastaa kolme henkilöä. Kiinteistön hoidosta vastaa tekninen palvelu.

Toiminnallinen tulos

Päiväkodin toimintaa toteutettiin Muhoksen kunnan varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien pohjalta. Kasvu ja oppiminen tapahtuvat turvallisessa ja kiireettömässä ympäristössä lapsen yksilölliset tarpeet huomioon ottaen. Päiväkodissa toteutettu pienryhmätoiminta edistää lapsen yksilöllistä kohtaamista. Toiminnan taustalla on lapsen kokema arjen ilo: leikin, tutkimisen, liikkumisen ja taiteellisen kokemisen ilo.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatustalain perusteella Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan ja varhaiskasvatusta toteutetaan. Muhoksen kunnan varhaiskasvatussuunnitelma perustuu opetushallituksen hyväksymiin valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin. Jokaisessa lapsiryhmässä laadittiin syksyllä 2021 ryhmän oma toimintasuunnitelma, jota käytetään apuna käytäntöjen sopimisessa, suunnittelussa ja arvioinnissa. Lapsen osallisuus on varhaiskasvatuksen pedagogista toimintaa ohjaava arvo, tämä tarkoittaa lapsen aktiivista roolia pedagogista toimintaa suunniteltaessa. Lapset suunnittelevat toimintaa yhdessä kasvattajien kanssa. Varhaiskasvattaja on lapsen oivallusten ja ajatusten tukija ja rikastuttaja. Varhaiskasvatuksessa toiminta on kokonaisvaltaista ja sen tavoitteena on edistää lapsen oppimista ja hyvinvointia sekä laaja-alaista osaamista. Lapsiryhmän toimintasuunnitelman laadinnasta päiväkodissa vastaavat varhaiskasvatuksen opettajat, mutta koko työtiimi osallistuu sen laadintaan ja toiminnan suunnitteluun. Koivulehdon päiväkodissa laadittiin myös koko päiväkodin toimintasuunnitelma toimintakaudelle 2021–2022 syyskuussa 2021.

Karvi (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) julkaisi vuonna 2018 Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset -asiakirjan. Asiakirjan tarkoituksena on tukea varhaiskasvatuksen järjestäjiä laadunhallintaan liittyvän itsearvioinnin toteuttamisessa suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti sekä tarjota tietoa varhaiskasvatuksen rakenteellisesta ja sisällöllisestä arvioinnista. Se sisältää laadun arvioinnin ja kehittämisen mallin, arviointia avaavia periaatteita sekä laajan tutkimuskoonnin siitä, mistä suomalaisen varhaiskasvatuksen laatu muodostuu. Asiakirjan pohjalta Karvi on julkaissut varhaiskasvatukseen laaditut kansalliset laatuindikaattorit, jotka luovat pohjan sille, millaista varhaiskasvatustoiminnan tulisi olla, jotta sen laatu olisi korkeatasoista. Näiden ohjeiden pohjalta laadittiin Muhoksen varhaiskasvatuksessa yhteiset arviointilomakkeet. Syksyllä 2021 valittiin kaksi indikaattoria, joita sitten avattiin viidellä lisäkysymyksellä. Arvioinnilla selvitettiin henkilöstön keskinäistä vuorovaikutusta ja pedagogista

dokumentointia. Kyselyt tehtiin henkilökunnalle lokakuussa ja niiden pohjalta päiväkodin johtaja aloitti tiimikeskustelut ryhmien kanssa marraskuussa. Palaverissa käytiin läpi ryhmän tulokset, nostettiin esille kehittämiskohteet ja mietittiin toimenpiteitä kehitettäviin asioihin.

Helmikuussa 2021 alkoi syyskuuhun 2021 kestänyt TunTuVa-hanke. TunTuVa on useamman kehittämis- ja koulutushankkeen kokonaisuus, jossa tavoitteena on edistää lasten tunteiden säätelytaitojen kehittymistä lisäämällä varhaiskasvatushenkilöstön tietoisuutta lasten tunteiden säätelystä ja tukemisesta päiväkotien arjen tilanteissa. Lasten tunteiden säätelytaidot ovat tärkeitä taitoja, joilla on yhteys lasten kykyyn keskittyä arjen toimintoihin. Lisäksi nämä taidot on yhdistetty sosiaalisten suhteiden muodostumiseen, oppimiseen sekä lapsen kykyyn uskoa itseensä ja omiin taitoihinsa.

Syksyn vanhempainillat järjestettiin opetushallituksen ohjeistuksen mukaan joko ulkona tai etäyhteydellä, ja jokaisella ryhmällä oli oma vanhempainilta.

Päiväkodin valokuvaus järjestettiin syyskuussa.

Henkilöstön, esimiestyön ja johtamisen kehittämishanke jatkui vuonna 2021. Päiväkodin johtaja kävi yhdessä henkilöstön kanssa kyselyiden tulokset läpi ja yhdessä valittiin kehittämiskohteeksi yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen lisääminen.

Kehittämistyön painopistealueet vuosina 2021–2022 ovat vuorovaikutus ja pedagoginen dokumentointi. Syksyllä tarkastelimme ja arvioimme vuorovaikutuksen laatua henkilökunnan kanssa. Tavoitteena on, että lapsi kohdataan aidosti, lasten mielipiteet ja lapsen ääni nostetaan esille. Vuorovaikutus koostuu sanoista, katsekontaktista, ilmeistä, eleistä, kosketuksesta, äänensävyistä ja ihmisten välisestä läheisyydestä. Jokaisella on oikeus tulla kuulluksi yhteisössään. Lapsiryhmien toimintasuunnitelmissa aukaistiin nämä asiat ja kerrotaan, miten ne tulevat esille ryhmän toiminnassa.

Pedagoginen dokumentointi on varhaiskasvatuksen suunnittelun, toteuttamisen, arvioimisen ja kehittämisen keskeinen työmenetelmä. Se on asioiden tallentamista, näkyväksi tekemistä ja tiedon välittämistä. Muhoksen varhaiskasvatuksessa on käytössä Peda.net-verkkoympäristö. Peda.net mahdollistaa lasten sähköisten kasvunkansioiden tekemisen ja toiminnan dokumentoimisen vanhempien nähtäväksi.

Koivulehdon päiväkotitoimi oli auki koko vuoden. Päiväkotitoimi toimi koko kunnan päivystävänä päiväkotina heinäkuussa 2021 (Koivulehdon päiväkotitoimi, Päivärinteen päiväkotitoimi, Tenavat ryhmäperhepäiväkotitoimi, perhepäivähoito).

TYÖRYHMIIN JA KOULUTUKSIIN OSALLISTUMINEN

Koivulehdon päiväkodin henkilöstö on osallistunut toimintavuonna 2021 seuraavien työryhmien työskentelyyn:

Vasu-arviointiryhmä ja varhaiskasvatuksen ohjausryhmä:
päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatuksen opettaja

Opiskelijahuollon ohjausryhmä: päiväkodin johtaja

Kaksivuotisen kokeiluesiopetussuunnitelman laatimisryhmä:
päiväkodin johtaja ja kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa

Lape-työryhmä ja perhekeskuksen johtoryhmä: päiväkodin johtaja

Karvin laadunarvioinnin kehittämisverkosto: päiväkodin johtaja

TunTuVa-hankkeen arviointiryhmä: päiväkodin johtaja

Kulttuurikasvatussuunnitelman laatimisryhmä:
varhaiskasvatuksen opettaja

Yhteistyösuunnitelma kirjaston ja varhaiskasvatuksen kanssa: päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatuksen opettaja

Toimintavuoden aikana henkilökunta ja päiväkodin johtaja ovat osallistuneet seuraaviin koulutuksiin/tapahtumiin:

Helmikuu:

- Sensorinen integraatio: varhaiskasvatuksen opettajat ja lastenhoitajat ja päiväkodin johtaja
- TunTuVa-koulutus: koko henkilökunta ja päiväkodin johtaja
-

Maaliskuu:

- TunTuva-hankkeen tutorkäynti 1: 1-2 henkilöä joka ryhmästä ja päiväkodin johtaja
- Vuorohoitoseminaari etäyhteydellä: vuorohoidon varhaiskasvatuksen opettaja

Huhtikuu:

- TunTuva-hankkeen tutorkäynti 2 1-2 henkilöä joka ryhmästä ja päiväkodin johtaja

Toukokuu:

- Tuntuva-hankkeen tutorkäynti 3 1-2 henkilöä joka ryhmästä ja päiväkodin johtaja

Syyskuu:

- Tietoisku peda.netin käytöstä varhaiskasvatuksessa: 1-2 henkilöä joka ryhmästä ja päiväkodin johtaja
- yhteinen suunnittelu- ja virkistyspäivä Rokualla: koko henkilökunta ja päiväkodin johtaja
- Alle 3-vuotiaiden pedagogiikka varhaiskasvatuksessa: Katajien henkilökunta
- TunTuVa-hankkeen tutorkäynti 4: 1-2 henkilöä joka ryhmästä ja päiväkodin johtaja
- Hätäensiapukoulutuksia
- Vuorohoidon koulutus – johtajuusiltapäivä-webinaari: Päiväkodin johtaja

- Vuorohoidon koulutus – henkilöstön iltapäivä-webinaari: 2 vuorohoidon varhaiskasvatuksen opettajaa

Lokakuu:

- EA 1- koulutuksia

Marraskuu:

- Hätäensiapukoulutuksia
- EA 1- koulutuksia
- Vuorohoidon koulutus – tuen iltapäivä: 2 vuorohoidon varhaiskasvatuksen opettajaa

Joulukuu:

- Timecon-työajanseuranta-koulutukset: päiväkodin johtaja

Taloudellinen tulos

Koivulehdon päiväkot

TOIMINTAKULUT

Tilikauden budjetti 1.118.830 toteuma 1.056.422 käyttö 94 %

Toimintatuotot budjetti 113.104 toteuma 106.553

Vuorohoito/Koivulehto

TOIMINTAKULUT

Tilikauden budjetti 374.099 toteuma 345.402 käyttö 92 %

Toimintatuotot budjetti 21.225 toteuma 21.983

Avoin varhaiskasvatus

Tilikauden budjetti 110.658 toteuma 79.999 käyttö 72 %

Toimintatuotot budjetti 4.800 toteuma 3.760

Yhteistyö kodin ja muiden sidosryhmien kanssa

Lapsille tehtävät yksilölliset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat ovat tärkeä yhteistyömuoto lasten vanhempien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan lapsen aloitettua päiväkodissa. Lapsen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmista nousevat tavoitteet ovat perusteena lapsiryhmän toiminnan suunnittelussa ja oppimisympäristön kehittämisessä. Lapsen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman laatimiseen osallistuvat tarpeen mukaan

lapsen kehitystä ja oppimista tukevat asiantuntijat tai muut tarvittavat tahot. Lapsen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmaan kirjataan lapsen mahdollinen kehityksen ja oppimisen tuki ja sen toteuttaminen.

Päiväkoti toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan, neuvolan, psykologin, terapeuttien, OYS:n asiantuntijoiden, koulujen sekä vakan eri yksiköiden kanssa.

Kirjastopalvelut ovat rikastuttaneet varhaiskasvatuksen arkea mieluisilla kirjastoautovierailuilla. Kirjaston kanssa on laadittu myös yhteistyösuunnitelma.

Esikoululaisten tutustumista kouluun ei keväällä pystytty järjestämään, mutta esikoululaisten siirtymistä kouluun tuettiin siirtokeskustelujen avulla. Siirtokeskusteluissa käytyt asiat käytiin lävitse etukäteen vanhempien kanssa, ja keskusteluiden tavoitteena oli lapsen sujuvan opinpolun rakentaminen ja onnistunut siirtyminen esikoulusta kouluun.

Keväällä 2021 pidettiin etäyhteydellä yhteisöllinen oppilashuoltopalaveri, johon osallistuivat kuraattori, psykologi, 2 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, varhaiskasvatuksen opettajia, Koivulehdon ja Päivärinteen päiväkodin johtajat ja varhaiskasvatusjohtaja. Palaverissa arvioitiin menneen kauden tavoitteiden toteutumista. Syksyn 2021 yhteisölliseen oppilashuoltopalaveriin osallistuivat 2 kuraattoria, psykologi, 2 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, varhaiskasvatuksen opettajia ja molemmat päiväkodin johtajat. Toimintakaudelle 2021-2022 painopistealueiksi sovittiin vuorovaikutus- ja tunnetaitojen kehittäminen ja liikunta.

Päiväkoti teki yhteistyötä Muhoksen seurakunnan kanssa. Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan on varhaiskasvatuksen johtoryhmässä sovittu, että varhaiskasvatuksen toiminta-aikana ei järjestetä uskonnollisia tilaisuuksia, mutta muuta katsomuskasvatukseen ja yhteistyöhön liittyvää yhteistyötä jatketaan seurakunnan kanssa. Koronan takia kevään ja syksyn seurakuntavierailut peruttiin, mutta joulukuussa 2021 seurakunta järjesti kauneimmat joululaulut virtuaalitahtumana, johon päiväkotiryhmät osallistuivat.

Teimme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa opiskelijoiden ohjaukseen ja näytön vastaanottamiseen liittyen. Päiväkodissamme oli vuoden aikana harjoittelujaksolla lähihoitajaopiskelijoita eri oppilaitoksista ja varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoita Oulun yliopistoista.

Valmennuspaja Mahiksen kanssa on tehty yhteistyötä kuntouttavan työtoiminnan kautta.

Katsaus tulevaan

Varhaiskasvatuksen strategia ohjaa työtämme. Painopistealueista kehittämisen kohteina jatkuvat vuorovaikutus ja pedagoginen dokumentointi ja vuonna 2022 lähdemme mukaan liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan. Se on laajan asiantuntijaverkoston ja satojen pilottipäiväkotien yhteistyöllä kehitetty valtakunnallinen liikkumis- ja hyvinvointiohjelma. Vuonna 2015 julkistetun ohjelman tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle liikkumisen ilo sekä riittävä päivittäinen fyysinen aktiivisuus. Maksuton valtakunnallinen ohjelma tarjoaa varhaiskasvattajille välineitä

lasten liikkumisen lisäämiseen sekä oman työn kehittämiseen. Ohjelma tarjoaa konkreettisia askelmerkkejä fyysisesti aktiivisen oppimisympäristön ja toimintakulttuurin luomiseen

Avoimen varhaiskasvatuksen tarve jatkuu edelleen vaihtoehtona kokopäiväiselle varhaiskasvatukselle, mutta toiminnalle pitäisi löytää tilat, jos syksyllä perustettu uusi ryhmä jatkaa avoimen varhaiskasvatuksen tiloissa vielä ensi syksynä. Ryhmän jatkumiselle on tarve, koska päiväkotipaikkoja ei ole kunnassa tarpeeksi ja tämä ryhmä on palvellut hyvin myös perhepäivähoidon varahoitopaikkana.

Varhaisen puuttumisen tueksi käytämme edelleen lapset puheeksi menetelmää.

Päiväkodissamme toimii varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Tellervo Moilanen. Koivulehdon lapsista tuen tarpeisia on tällä hetkellä 19 %. Henkilökunta tarvitsee tukea ja moniammatillista asiantuntemusta kolmiportaisen tuen mallin mukaiseen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Ryhmäavustajien vakituiset toimet päiväkodeissa tehostaisivat tuen saamista ja henkilökunnan jaksamista.

Muhoksella 22.2.2022

Tuula Timonen, Koivulehdon päiväkodin johtaja